

بررسی و تایید تشخیص برخی بیماری‌های اپی زئوتیک و ویروسی به روش الیزا در برخی مزارع تکثیر و پرورش ماهی قزل آلاي رنگين کمان ايران

سيد جليل ذريه زهرا^۱، روزبه فلاحي^۲، سمانه موسوي^۳

۱ و ۳- مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، ۲- مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی

پست الکترونیکی مسئول مقاله: zorrieh@yahoo.com

روش ELISA، در بررسی های سرولوژیک (تعیین پادتن های اختصاصی عوامل بیماریزا در ماهیان میزبان) در برنامه های مراقبت از بیماری ها در آبرزی پروری کاربرد بسیار دارد. IHN، IPNV و VHSV از جمله بیماریهای ویروسی مهم در مزارع ماهیان سردآبی است. در این تحقیق ELISA به عنوان یک روش سرولوژیک برای شناسایی عوامل احتمالی بیماریزا و تایید آزمایشهای ویروس شناسی بکاررفت. ۵۳ نمونه سرم خون مولدین قزل آلا (۲۹ ماهی ماده، ۲۴ ماهی نر) برای شناسایی پادتن های علیه بیماریهای VHSV، IPNV، IHN از ۱۳ مزرعه تکثیر و پرورش در ۳ استان کشور طی اسفند ۱۳۸۲ لغایت آبان ۱۳۸۴ جمع آوری گردید. همچنین به منظور تأیید نهایی آزمایشهای ویروسی، ۲ نمونه سرم ماهیانی که قبلا در تیره های سلولی CPE نشان داده بودند نیز انتخاب شدند. در مجموع ۴۴ سرم نمونه مشکوک به همراه ۲۴ نمونه کنترل منفی (برای هر یک از ویروس های فوق الذکر ۸ نمونه) برای آزمایش الیزا انتخاب شدند. نمونه های خون از ورید ساقه دمی مولدین تهیه و سرم آنان بعد از سانتریفوژ جدا گردید. ۹ نمونه خون به دلیل مشکلاتی همچون همولیز شدن حذف شدند. سرانجام نمونه های سرمی به ویال های مخصوص منتقل و در فریزر ۲۰- درجه سانتی گراد نگهداری شدند. سپس به روش متداول در الیزا مورد آزمایش قرار گرفتند و توسط دستگاه ELISA Reader تراکم نوری (OD) آنها محاسبه گردید. OD تمام نمونه هایی که بالاتر از نقطه Cut-Off بودند مثبت ارزیابی شدند. یافته های الیزا و محاسبه درصد وقوع بیماری نشان داد که IHN بیشترین درصد وقوع بیماری را با ۲۳/۲۵٪ در مقایسه با دیگر بیماریهای ویروسی مورد مطالعه همچون VHSV با میزان ۱۴/۲۹٪ و IPNV با میزان ۷/۳۱٪ داشته است. یافته های مزبور نشان داد که IHN می تواند به عنوان یکی از مهمترین بیماریهای اپی زئوتیک در ایران مطرح باشد. در واقع یافته های سرولوژی در الیزا می تواند به شدت نتایج آزمایشهای ویروسی را حمایت کرده و ذرات شبه رابدو ویروسی را که قبلا در آزمایشهای ویروس شناسی این تحقیق مشاهده شده بود، به عنوان عامل اصلی مسبب بروز بیماری IHN که در هجری ها و مزارع پرورش ماهیان قزل آلاي ايران رخ داده بود، تایید نماید.

کلمات کلیدی: الیزا، IHN، IPNV، VHS، قزل آلاي رنگين کمان، تراکم نوری، نقطه Cut-Off، ایران